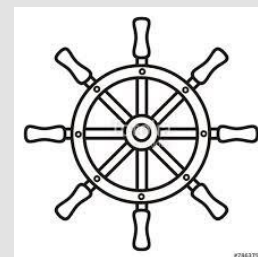

Ortogeriatri

«Skjær i sjøen for rehabilitering – hvordan kan vi styre rundt?»

Audhild Egeland Torp
Sørlandet sykehus Arendal
Overlege geriatrisk seksjon

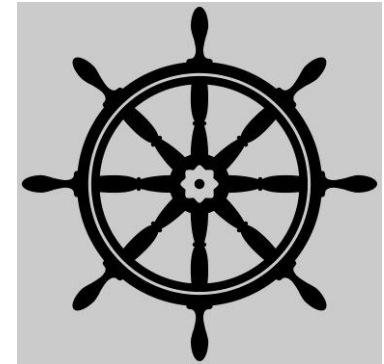
Hoftebrudd
Tidlig rehabilitering

«Skjær i sjøen»
«Styre rundt»

«Skjær i sjøen»

«Styre rundt»

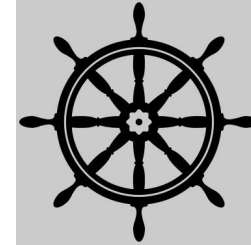
«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

- Geriatrisk pasient

- Gammel
- Skrøpelig

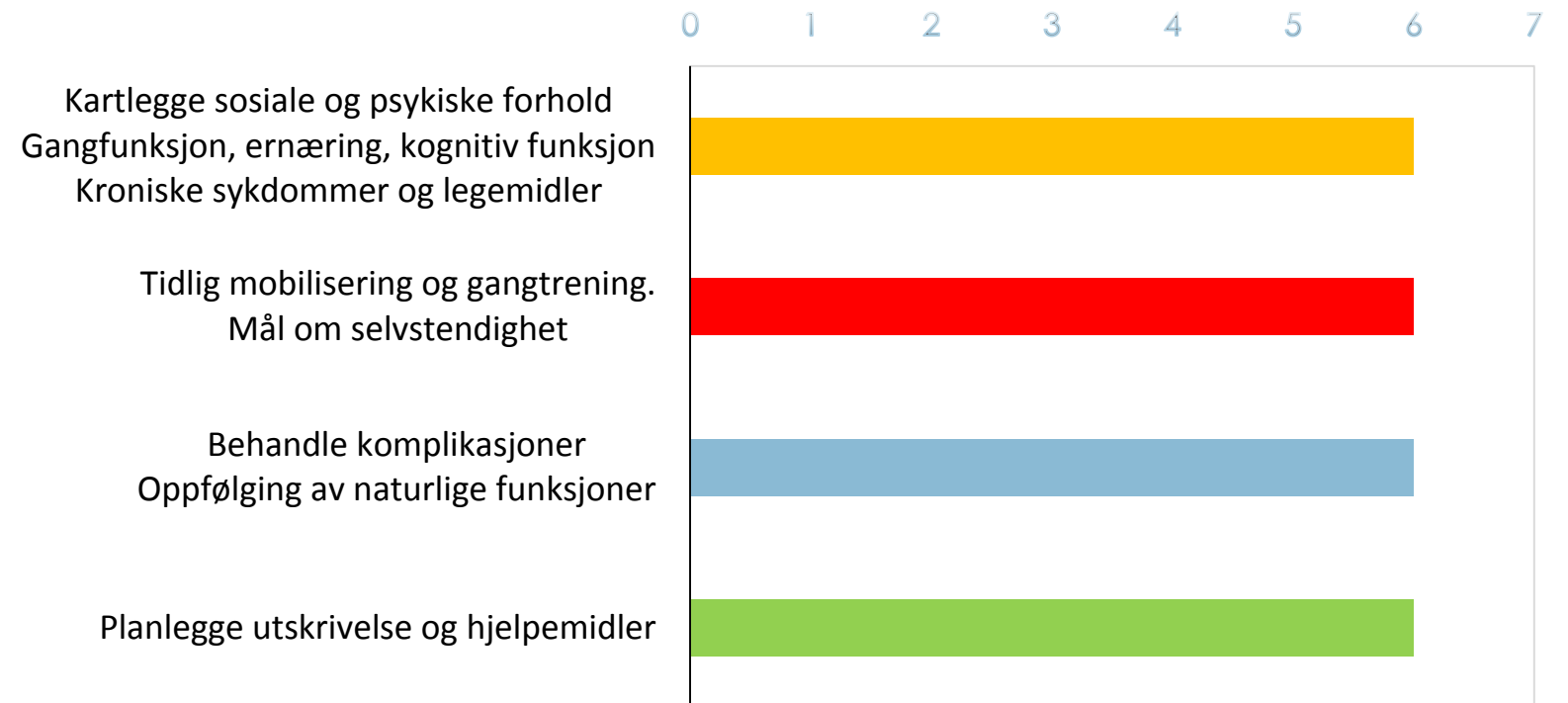

Ortopedi
+
Geriatri

Ortogeriatrici

Ortoped: Operasjon innen 1 døgn og som tillater full belastning

Geriatrisk behandlingsmodell

Ortogeriatrici

Pre-operativ vurdering av ortoped, geriater og anestesilege. Diagnostikk, medisinsk optimalisering, medikamenter, veske, smertelindring

Frakturbehandling og forebygging av komplikasjoner relatert til kirurgisk behandling

Ortogeriatrisk utredning. systematisk, tverrfaglig og multidimensjonal utredning og behandling med fokus på pasientens ressurser og begrensninger.

Somatisk helse:

- i) Diagnostikk og behandling av brudd, komorbide tilstander
- ii) Forebygging og behandling av delirium og andre komplikasjoner
- iii) systematisk gjennomgang av medikamentliste
- iv) screening og behandling av ernæringsvikt
- v) hudproblemer (operasjonssår og forebygging av trykksår)
- vi) kartlegging og behandling av smerter
- vii) forebygging av nye brudd – utredning av fall og osteoporose

Mental helse

- i) kognitiv funksjon
- ii) angst og depresjon

Funksjon/eliminasjon

- i) ADL /IADL og mobilitet før bruddet og under oppholdet,
- ii) screening på urinveisinfeksjoner og urinretensjon
- iii) forebygging og behandling av obstipasjon
- iv) sansesvikt - hørselshjelpemidler

Sosiale forhold og bolig

Tidlig mobilisering mobiliseres og delta i ADL aktiviteter så snart som mulig. Individuelle planer basert på klinisk tilstand, funksjon før bruddet og motivasjon.

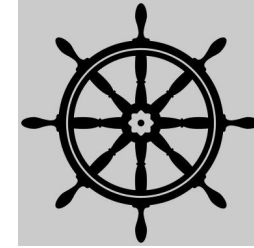
Utreiseplanlegging starter så tidlig som mulig. Utreisedestinasjon, hjelpemidler, realistiske mål for rehabiliteringen. God samhandling med pasient, pårørende og kommunen er essensielt.

«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

- Demens
- Delirium

- Forebygge delirium
- Behandle delirium

- Tidlig mobilisering
 - Opptrening

«Skjær i sjøen»
for tidlig rehabilitering

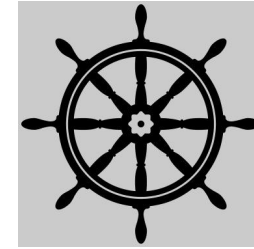
«Styre rundt»

1. postoperative
dag

« En god start »

- Kvalme, uvelhet
- Smerter
- Lavt blodtrykk
- Trøtthet - sovet dårlig

- Smertestillende
 - Ønskekost
 - Evt iv væske, kvalmestillende
- Vente med unødvendige medisiner
 - Blodtransfusjon
- Seponerer blærekateter

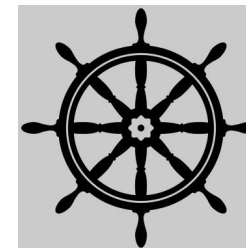
«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

Vanlige
problemer

- Dårlig matlyst
- Urinretensjon
- Forstoppelse
- Trykksår
- Nedtrykthet

- Avtale med kjøkkenet om næringstett mat
- Drikke og kostliste
- Gode rutiner for å forebygging og å oppdage
- Antidekubitusmadrass til alle
- Samtale

«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

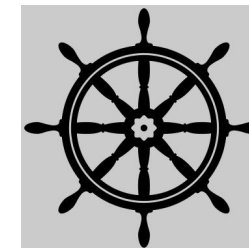
Ortopediske
komplikasjoner

- Sjelden
- Obs FALL

- Smerter

- Anemi

- Forebygge fall !!
- Tett oppfølging ved delirium og demens

- Fast paracetamol + opioidider
- Verbal rating scale VRS 0-4

- Blod ved Hb < 8
- 1 SAG om gangen

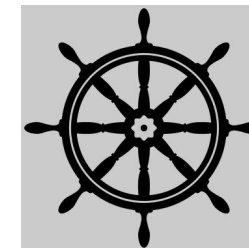
«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

Medisinske
komplikasjoner

- Vanlig
- Infeksjoner
- Forverrelse av kronisk sykdom

- Forebygge
- Oppdage og behandle raskt
- Kunnskap om geriatriske symptombilder

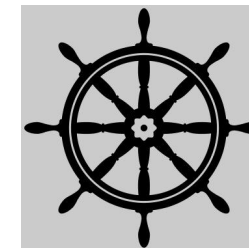
«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

Medisinske
komplikasjoner

- Delirium
- Forvirringstilstand

- Oppdage (4AT)
- Mobilisering
 - Kreativ, utnytte de beste periodene og ikke gi opp
- Behandlet raskt utløsende årsak
- Fastvakt og skerming

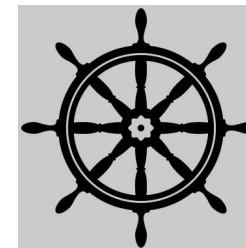
«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

Når det
mislykkes

• Når det går galt

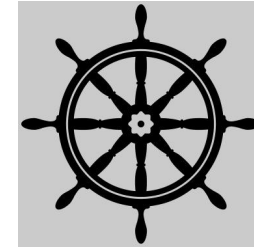
- Tidlig samtale med pasient og pårørende
- Informasjon om risiko
- Beslutning om behandlingsnivå

«Skjær i sjøen»
for tidlig
rehabilitering

«Styre rundt»

- Osteoporosebehandling
- Hvor lang innleggelse?
 - Hvilken opptrening videre er best?

- Pakkeforløp for hoftebruddspasienter?